

VASÁR NAP

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
BUDAPEST, V. BÁTHORY-UTCA 24. SZÁM.
(„Falu” Magyar Gazda és Földműves Szövetség.)
Telefon: 11—55—62.
Postafutarképként árszámla száma: 25.153.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP

Előfizetési díjak, a m. kir. földművelésügyi miniszter által időnként kiadott „Rádiós gazdasági előadások” című füzetekkel együtt: Évesz évre 4. félévre 2, negyedévre 1 P.
Intézményeknek és jogi személyeknek egy évre 20 P

Budapest, 1937.

XVIII. évfolyam, 38. szám.

Szeptember hó 19.

Minimális

terményárakat kell megállapítani, hogy a gazda legalább a termelési költségeket megközelítő értéket kaphasson cikkeiért. A tapasztalatok szerint, — a minimális árak megállapítása nélkül — a gazdával szemben érvényesülnek a legkérlelhetlenebbül a kereslet-kínálat szabályai, mert a gazda nem szervekedhet kartellbe, nem állíthatat le a gyárakat a túltermelés megakadályozására, azaz a kínálat esőkentésére, nem vesz igénybe reklámot a kereslet fokozása érdekében. Ennek tudható be, hogy a mezőgazdaságnak az üzemszabályozási adatok színt legfeljebb évi három és félszázalékos hozammal kell beélnie a tavalyi aránnyal kevesebb termés és a mui — a munkás szempontjából — hihetetlenül kedvezőtlen munkabérek mellett. Kétségtelen ugyanis, hogy ezt a hozamot is csak úgy tudja elérni a gazda, hogy egyfelől tökélyre befektetésén és kockázatosán kívül a maga és családja munkáerejét is igénybeveszi, másfelől, hogy jobb meggyőződése és szíve ellenére sors- és munkatársainak, a mezőgazdasági munkásoknak csak annyit fizet, amennyit tud és nem amennyit azok megérdemelnek. Meg kell tehát állapítanunk, hogy a termelői minimális árak megállapítása még nem oldja meg teljesen a kérdést és nem teszi egyenrangúvá az agrár népréteget a többi foglalkozási ággal, az iparral és kereskedelemmel. A termelői árak minimalizálásával egyidejűleg meg kellene állapítani a

maximális

árakat azoknak az ipari és kereskedelmi cikkeknél, melyekre az agrár népességnek és általában a kisembereknek mulhatatlan szükség van. Hogy ez a kívánás mennyire indokolt és milyen hatással haszon-igények jelentkeznek a gazdasági életben, annak igazolásul hivatkozunk arra, hogy pl. a lókereskedők azért nem vettek részt a ló-exportban, mert keveselték a számukra engedélyezett 8 százalékos hasznot. Pedig nem egy esztendő alatt eredményezett volna ennyit befektetett tőkéjük, hanem 3—4 hét alatt és ez az évi hasznot annyiszor 8 százalékra emelte volna, ahányszor sikerül pénzüket megforgatni. És hányan vágnak, hányszor 8 százalékos hasznot a mezőgazdaság évi három és félszázalékos haszonnal termelt cikkei értékesítése során...

Nagykőrösön szobor hirdeti a munka dicsőségét

Leleplezték a nagykőrösi gazdaszobrot

A magyar agrártársadalomnak lélekemelő ünnepe zajlott le vasárnap, szeptember 12-én Nagykőrösön, ahol szobrot emeltek a homoki szőlőkultúra uttorójának, B. Tóth Ferenc kiscsászának. Az ünnepség szónoka Darányi Kálmán miniszterelnök volt, aki feleségével együtt utazott le Nagykőrösre. A szoborleplezésen jelen volt Marschall Ferenc dr. földművelésügyi államtitkár, Ivády Béla, a Nemzeti Egység Pártjának elnöke, Preszly Elemér főispán, számos képviselő és a közelet sok vezető tagja. A Falu-Gazdaszövetséget Ágoston Béla titkár képviselte.

A miniszterelnököt utközben, különösen Kispesten és Cegléden, az utvonalon egybesereglett lakosság lelkesen ünnepelte.

Nagykőrösön Dezső Kázmér polgármester fogadta a miniszterelnököt és kíséretét. Néhány közvetlen szóból álló válasza után a miniszterelnök a szoborhoz vonult. Avatkozásában többek között a következőket mondta:

— Tizennyolc évvel ezelőtt, 1919-ben, kétszer fordult meg az ország sorsa. Ekkor a szegénytelen, minden nemzeti értékünket sárbatipró, valáshellenes, hitvány vörös uralom nevezhet reánk, melytől a ma is kormányzó keresztény, nemzeti irányzat váltotta meg. Ebben az évben halt meg egy nagykőrösi gazda, B. Tóth Ferenc.

Darányi Kálmán miniszterelnök ezután B. Tóth Ferencnek, a homoki szőlőtermelés érdekében kifejtett érdemeit méltatta, majd így folytatta: — Ezt a vidéket, ezt az országot

ezer évvel ezelőtt karddal szegrezték meg őseink és ezer éven keresztül harccal és munkával tartottuk meg magunknak.

Névtelen ösök nemzedékeinek hosszú sorozatán keresztül öröklődött át B. Tóth Ferenc lelkébe a magyar föld és a magyar munka szeretete. Az egyik történelmet formáló osztályának,

a magyar parasztságának erejéit és értékeit példázza az élet, amelynek emlékére ezt a szobrot állították.

Tanítás ez az élet, amelynek emléket a szobor hirdeti az egész magyar nemzet felé. Tanítás a munka dicsőségéről, a munka szépségéről, a fátorgásról nem ismerő, önmagában bízó, ömeregére támaszkodó kitarítás eredményéről.

az országot újra erőssé és boldoggá csak akkor tehetjük, ha mindenki a munkának azzal a

szeretetével végzi kötelességét, mint B. Tóth Ferenc tette.

A te szobrod ez, Nagykőrös népe, a magyar népi őserő, dicsősége a te kerges, dolgos, munkás kezűddel,

szobra azoknak a névtelen millióknak, akik B. Tóth Ferenc példáján indulva, hétköznapok csendes teremtő munkájában

végzik a maguk helyén az országépítést.

A miniszterelnök nagy tetszéssel és lelkes tussal fogadott beszéd után Szűcs Sándor hírlapíró szavalt, majd Dezső Kázmér polgármester átvette a szobrot.

Utána a Nagykőrösi Gazdasági Egyesületben diszkozgyűlés volt. Ennek székfoglaló B. Tóth Ferenc adományozta az egyesületnek. A közgyűlésen Gesztlyei-Nagy László mondott ünnepi beszédet.

Darányi Kálmán miniszterelnök feleségével és kíséretével a kaszinóba látogatott még el s az esti órákban tért vissza a fővárosba.

A kedvezőtlen idő miatt 30%-kal kisebb a gabonatermés

Az 1936/37. évi gazdasági statisztika adatai szerint 250.000 hold őszi vetés pusztult el a kedvezőtlen időjárás következtében, mintegy

30 százalékos kárt idézve elő a gabonatermésben.

Hasonló mértékű károsodás jelentkezett a gyümölcsfélékben, különösen főexportcikkünkben, a sárgabarackban és szilvában. Az utolsó hetek esőzései a szőlőben is nagy kárt okoztak, mert is a tavalyinál lényegesen kisebb termés várható és még a borárak is bizonytalanok. Ellenben a kapásnövények, mint a tengeri, bur-

gonya, a répák és dohány rég nem tapasztalt, nagy termést ígérnek.

A tengerinél egyenesen rekord-termés várható, ami a vágóállatállomány számára lesz kihatással.

Végeredményben a magyar mezőgazdaság egyeteme a tavalyi szint fog mozogni,

vagy pedig csekély, mintegy három százalékos eltérést fog mutatni, amennyiben a tavalyi 880 millió pengő helyett 850 millió pengő bevételre számíthat a mezőgazdaság.

Aporháza telep és-falut október elején avatják

A Vasárnap olvasói előtt köztudomású, hogy a kormány, bár a telepítési törvény végrehajtási utasítása csak nemrég jelent meg, már a törvény megalkotása után hozzáállott a szociális birtokpolitika megvalósításához és az eddig eltelt egy esztendő alatt közel harmincezer hold földet használt fel birtokpolitikai célra és

közül háromezer családot juttatott kisbirtokhoz, 1500-at kis-haszonbérletre.

Az eddigi tapasztalatok szerint a telepített, vagy bérletre juttatott családok életképes gazdaságoknak bizonyultak és így a törvénnyel kapcsolatosan annakidején felmerült agályok alaptalansága igazolódott be.

A telepítési akciónak fontos dátuma lesz október hó eleje; ekkorra készül el ugyanis az ország csakkeleti részén, közvetlenül a román határ mentén, Mérk és Vajáz községek közelében épülő

első telepés mintafalu: Aporháza.

A gróf Karolyi Sándor-féle hitbizománytól megvásárolt területen épült fel az új község, amely minden tekintetben mintafalu lesz.

Hatvanhat házat építenek Aporháza, világos, nagy szobakkal, kamrával, konyhával, mezőgazdasági épületekkel, mind az egészség és a kultúra követelményeinek megfelelően.

A telepések 5—600 négyszögöl telket házzal, 400 négyszögöl gyümölcsös, és fél hold legelőt, 1 hold rétet, 1 hold erdőt és a családtagok számához viszonyítva 10—93 hold szántót kapnak.

A falunak község-házja, három tanterem iskolája és egészségháza lesz, orvosi vendéglő. Községi apaállat-istállót is építenek a lötenyésztés előmozdításának céljaira.

A trianoni határ mentén a megindult birtokpolitikai akció komoly sikerét hirdeti Aporháza ünnepélyes felavatása október elején lesz.

A windsori hercegi pár Magyarországon

A Vasárnap multheti számában hirt adtunk már arról, hogy a windsori herceg és felesége Borsodivánkára érkezett. A hercegi pár Bedeaux amerikai mérnök és felesége hívta meg és látta vendégül. A magas vendégek legfőként vadászattal szórakoztak, de a magyar népeletet és konyhát is igyekeztek megismerni. A matyó-gyöngyös-bokréta legényei és leányai nem egyszer szórakoztatták őket táncokkal és dalaikkal. Megtekintették a Hortobágyot is, és látható gyönyörűséggel mélyedtek el a pusztai élet megejtő szemléletébe.

Néhány napi vadászat után a hercegi pár szeptember 12-én Budapestre jött, ahonnan Bécsbe, majd Csehszlovákiába utaztak. A herceg ígérete szerint novemberben ismét a Hortobágyon lesznek vadászaton.

A miniszterelnök és a pénzügyminiszter a Balaton fejlesztéséért

Darányi Kálmán miniszterelnök ünneplés keretében közölt nyilatkozatot szeptember 8-án a harmadik nemzeti sportbörlet Balatonfüreden. Az ünnepségen a közéleti előkelőségek nagy számban jelentek meg, köztük Fabinyi Tihauer pénzügyminiszter is, akinek ez alkalommal nyújtották át Balatonfüred nagyközség díszpolgári oklevelét. Darányi Kálmán miniszterelnök a vármegye alispánjának üdvözlőszavaira hosszabb beszédben válaszolt. Kiemelte a magyar sport nemzetközi jelentőségét. Hangsúlyozta egyik legfőbb törekvését, hogy a balatoni börtornetők helyzetét segítsen.

Fabinyi pénzügyminiszter ugyancsak nagyobb beszédet mondott a díszpolgári oklevelé átvételekor. Az a balatoni gondolat — jelentette ki a pénzügyminiszter — amely csonka hazánk egyik legnagyobb országrészt hivatott előbbre vinni és talpraállítani. Igérte, hogy hi munkatársas maradjon a miniszterelnöknek a borkérdés megoldásában.

Az államférfiak ezután megtekintették az önkéntes munkatársok s a Borhét borsárait.

Az ország pénzügyi helyzete júliusban

A Magyarország pénzügyi helyzete vonatkozó 1937. évi július havi pénzügyminiszteri közlemények szerint júliusban az állami közigazgatás kiadása 75 millió pengő, bevétele (a kölcsönkezelés bevétele nélkül) 59,2 millió pengő volt, vagyis az állami közigazgatás kiadásai 15,8 millió pengővel haladták meg a bevételeket. A költségvetésen kívüli beruházásokra fordított összeg júliusban 1,7 millió pengőt tett ki.

A összes állami üzemek júliusi kiadásai együttvéve 36,8 millió pengőt, bevételei pedig 38,1 millió pengőt tettek, vagyis az üzemeknél együttvéve 1,3 millió pengő bevétel többlet jelentkezett. A költségvetésen kívüli beruházásokra júliusban az üzemek 0,6 millió pengőt használtak fel.

A népszövetségi kölcsön szolgálalára e hónapban a pénzügyminiszter a Magyar Nemzeti Banknál 2 millió pengőt fizetett be, amiből a nem transzferált 1,5 millió pengőt több kincstári jegyek ellenében igénybevette, az egyéb állami adósságok szolgálatának keretében csekéssé vált összegek helyett pedig 3,5 millió pengő névértékű kincstári jegyet helyeztetett letétbe.

A nagyobb üzemekre vonatkozó statisztikai táblázatok szerint a forgalom az előző évvel szemben júliusban úgy a postánál, mint az államasutatknál emelkedést mutatott.

Olaszországban tartózkodó gazdajfjainkhoz

Fiuk! Az időközben érkezett leveleket átolvastuk; sok okos, érdekes dolog van bennük. Mivel a vége felé közeledik olaszországi tartózkodástok, ismételnem felhívom figyelmetek arra, hogy *Ti nemzeti köldetében vagytok*. Sohasem szabad elfelejtenetek, hogy

egy kicsiny nemzetnek ereje nem számarányában, hanem öntudatában van.

Ez pedig a *figyelmet, megértést, munkát, kötelességet jelenti!* Mi megértjük az ifjúságot, nem nezzük életét a mi szemüvegünkön, éppen azért nektek is mindenben példaadónak kell lennetek, mert *Széchenyi szerint*

az egyetértés a legnagyobb nemzeti kincs, amelyből csak szeretet fakad, ez pedig nemront, hanem alkot.

Sohasem a szigorúság, hanem mindig fajnok szeretete szól belőlünk. Ezt értsétek meg.

A programot a jövő héten köz-

lóm a hazautazásra vonatkozó összes tudnivalókkal.

Werner: A pénz azért van beosztva, hogy mindig legyen. Ha egyszerre sok van a fiatalok zsebében, ez is baj, ha kevés, még nagyobb. *Kötsétek on ügyelek fel*. Ez szól mindannyitoknak.

Jelentő: Százhusz pengő jött be, tehát most felét, hazaövetel előtt utalom ki. Utlevél-ügy a mi gondunk.

Díszegyház: Leveleket leadjuk. Bene-Póór: Imre: Türelem, mindent igyekszünk elintézni. Ernő: Az igazgató urral beszéltem. Megnyugtattam. Örült, hogy jó helyen vagy. Szorgalmas pompás munka. Közreadjuk.

Ködmön-Szekely: Szorgalmas fiúk vagytok. Tovább is így!

Nyíri és a többiek miért halgatnak? A szokásos havi jelentést mindenki küldje be, mert szükségünk van rá.

Fiuk! Igyekezzetek, hogy jó *hírreputációt* hagyjatok magatok után. Félre a fiatalos könnyelműséggel! E hó végén hazajövünk.

Szeretettel köszönt atyai jóakarótok: Szekeres László.

BELPOLITIKA

A bonyhádi mandátum átadása

Vasárnap, szeptember 12-én vette át szép ünnepség keretében Perczel Béla dr. Tolnamegye volt alispánja Bonyhádon a kerület mandátumát, amelyhez a polgárság egyhangu bizalma juttatta az új képviselőt. Perczel Béla meghatottan köszönte meg az ünneplést.

Kánya Kálmán Genfbe utazott

Kánya Kálmán külügyminiszter szeptember 14-én, *Bárdossy* László rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, bukaresti követ és *Csáky* István gróf követési tanácsos kíséretében Genfbe utazott.

Eckhardt Tibor előadása a dunavölgyi kérdésről

A Magyar Külügyi Társaság vendöksége alatt megrendezett angol-magyar tanulmányi hét résztvevői utolsó értekezletén, szeptember 14-én, Eckhardt Tibor tartott előadást a dunavölgyi kérdésről. Kifejtette, hogy Magyarország gazdasági uton *őhajítja megteremtési a dunavölgyi államok együttműködését*. Politikai kérdésekre terve, hangoztatta Eckhardt, hogy a szomszédos államokkal való viszonyunk rendezése terén a kiindulásnak a környező államok részéről kell megtörténni és meg kell adni a teljes jogi *önrendelést Magyarországnak*. Emel-

lett Magyarország főtörekvése a ki-sebbségek helyzetének megjavítására irányul.

Az előadást élénk vita követte.

A Tiszai Evangélikus Egyházkerület távirata a miniszterelnökhez

A Tiszai Evangélikus Egyházkerület évi rendes közgyűlése a következő táviratot intézte Darányi Kálmán miniszterelnökhez:

— A Tiszai Evangélikus Egyházkerületnek Debrecen városában tartott évi rendes közgyűlése honnagori *Lichtenstein* László egyházkerületi felügyelő meleg szavakkal emlékeztet meg Nagyméltóságod kormányvállalásáról, közgyűléseink mély tisztelettel köszönti Nagyméltóságodat kormányelnöki tisztében és nagyértékű hazafias működésére Isten segédelmét és gazdag áldását kéri.

Befejeződtek a hadgyakorlatok

A Tisza mentén rendezett nagy hadgyakorlatok szeptember 15-én reggel befejeződtek. A szembőlő hadcsoportok olyan tökéletesen hajtották végre a maguk elé tűzött célt, hogy a „harc” eldöntetlenül végződött. A hadgyakorlatok befejezése után a kormányzó hadparancsot intézett a honvédséghez és köszöntetét és elismerését fejezte ki a vezetők, tiszték és legénység teljesítménye fellett.

Sanghaj ég

Kína 3,250,000 lakosu, legfontosabb kikötővárosát repülőgépekről ledobott bombák felgyújtották

Rémületet keltett

azoknak a körében, aikk hozzászoktak ahhoz, hogy évről-évre csak nekik szüreteljen a meggy gazda, a hir, hogy a kormány végre meg akarja védeni a csak ráfizetéssel dolgozó szőlőtermelőket a mustárrombolással szemben. A borközraktárak, a kormány által elhatározott must-és borvásárlások és a minimális árak megállapítása természetesen megfogja akadályozni azt, hogy a termelő csak fillérekért kapjon azokért a borkért, amelyekért pengőkért értékesítenek a szőlőművelők. A megriadt uzsorások egy lenmódot találtak arra, hogy maguknak biztositás az ídel szüret hasznát is: zavart igyekeznek kelteni és jobbra-balra azt bírszítják, hogy a már folyamatba tett kormányintézkedések meghiúsulnak, abbamaradtak az állami must-és borvásárlásból nem lesz senmi. Teték ezt abban a reményben, hogy a gazdák jeldületben kézzel kapnak majd a filléres ajánlatokban és sikerül eleve, még „lábon” megvásárolni olyan készleteket, amelyekkel azután a későbbi időkben árromboló tevékenységet fejthetnek ki. Örömmel állapítjuk meg, hogy az átlászó taktika sikertelen maradt; a gazdaközönség türelmével és nyugodtan várja az intézkedéseket, amelyek egész évi keserves és áldozatos munkája eredményét biztosítani lesnek hivatva. Bizony, az idén már a gazda is megkapja a magyar szüretből az őt megillető jogos haszonrészt...

VILÁGKRÓNKA

A Népszövetség közgyűlésének új ülészaka szeptember 13-án nyílt meg. Elnöké Aya kánt, India népszövetségi főmegbízottját választották meg.

A Népszövetség szeptember 14-iki ülésén intézkedtek a leszerelési bizottság újraalakításá iránt. *Táncos* Gábor, Magyarország főmegbízottja ünneplésesen bejelentette, hogy Magyarország mindaddig, amíg nem érvényesülnek a fegyverkezés kérdéseben a jogegyenlőség elvét, nem vesz részt a bizottság munkájában.

A japán-kínai háború változatlan hevesességgel folyik. Sanghajt a két hadviselő fél borzalmas légrítmadásain kívül a nagy erővel fellépő kolerajárvány is pusztítja.

A Franciaország és Anglia által a Genf melletti Nyomba egybehívott földköztiengeri értekezlet a szovjet mesterkedés ellenére is némi eredményt járt; az aláírt egyezményhez azonban sem Olaszország, sem Németország nem hajlandók csatlakozni.

Spanyolországban tovább tartanak a véres harcok, a még vörös uralom alatt álló vidékeken a lakosság lazong, amit a vörösök megválasztásokkal, terrorral iparkodnak megakadályozni. A nemzeti csapatok lassan, de kitartóan nyomulnak előre az egyes frontokon.

Párisban szeptember 12-én, hajnalban, kommunisták felrobbantották a francia gyárparosok szövetségének palotáját és a Páris-környéki fémáru-gyárak szövetségének székházát. A borzalmas robbanások nagy izgalmat okoztak.

A Németországban, Nürnbergben rendezett nemzeti szocialista pártnapon Hitler kancellár több nagy beszédet mondott. Ezek egyikében hangsúlyozta, hogy Németország mindenkör küzdeni fog a bolszevismus ellen. Egy sajtónyilatkozatában pedig kijelentette a kancellár, hogy Németország visszaköveteli régi gyarmatait.

A németországi nagy hadgyakorlatokon Anglia, Olaszország és Magyarország nagyobb és előkelő katonai küldöttségekkel képviseltetik magukat.

Mussolini szeptember 26-án érkezik Németországba Hitler kancellár látogatására.

Jugoszláviában az ellenzéki pártok értekezletet tartottak a horvát parasztpárt vezetőivel. A tanácskozás eredményétől nagyfontosságú geopolitikai változásokat várnak.

Szeszt főznek

250.000 hl. gyenge borból

Megjelent a borárkiegészítő rendelet

A „Budapesti Közlöny“ szeptember 15-i száma közli a borkak szeszfőzés céljaira való fokozottabb felhasználásáról szóló pénzügyminiszteri rendeletet, amelyben a pénzügyminiszter 20.000 abs. hl., nem direkt termő szőlőből származó borból előállított borpárlat után a szeszfőzők részére abs. hl.-ként

20 pengő borárkiegészítést ad oly célból, hogy a szóban levő mennyiségű borpárlat előállításához szükséges, körülbelül 250.000—250.000 hektoliter gyengébb minőségű bor megfelelő áron legyen felvásárolható és szeszfőzés céljaira felhasználható.

A borárkiegészítésben részesíthető borpárlat előállításához szükséges bort a Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesítő Szövetkezte, a szeszfőződébe beszállítva, Maligand-fokoként 1,2 fillér kedvezményes áron beszáítja a szeszfőzők rendelkezésére.

A borárkiegészítésben részesített borpárlaton kívül a szeszfőzők nem direkt termő szőlőből származó borból bármilyen mennyiségű borpárlatot termelhetnek. A direkt termő szőlőből származó borból, mint az elmult évben, az idén is, legfeljebb 3000 abs. hl. borpárlatot szabad előállítani és az ilyen borpárlat a szeszfőzők Maligand-fokoként 0,9 fillért kötelesek a termelőknek fizetni.

Magyar sikerek

a nemzetközi tejkongresszuson

A XI. Nemzetközi Tejkongresszust Berlinben tartották meg augusztus 18-26 között; 52 nemzet tejközpontjainak képviselői vettek ezen a hatalmas kongresszuson részt. A kongresszuson Magyarországot hivatalosan Vay László báró, a földművelési minisztérium államtitkára képviselte. Azonkívül még 35 magyar szakember vett részt az egyes konferenciákon.

A kongresszus négy szakosztályban dolgozott. Ezek közül az első a tejtermelés és a tropikus tejgazdaság kérdéseivel foglalkozott.

A második szakosztály a tejfeldolgozásnak és minőségének fokozásának módjait tárgyalta. A szakosztály főelőadó Császár József dr. volt, a Magyarországi Vagykezelési Állomás asszisztense, aki a tejhigiénéről tartott nagy tetszéssel előadást.

A harmadik szakosztály a tejgazdaságot érintő jogszabályokkal, piacszabályozási és üzempolitikai kérdésekkel és a tejgazdasági szakoktatással foglalkozott.

Magyar részről Eötvös Jenő dr. terjesztett elő javaslatot arra vonatkozóan, hogy a kongresszuson résztvevő nemzetek szakemberei a nemzetközi tejgazdasági szövetség állandó irodája útján rendszeresen és folyamatosan tájékoztassák egymást a hazájuk tejgazdasági viszonyairól és jogalkotásáról. Ugyan-

csak ennek a szakosztálynak a javaslatát alapján fogadta el a kongresszus egyik másik magyar résztvevőnek, dr. Kovács Józsefnek a javaslatát, mely szerint atakitsanak nemzetközi bizottságot a nemzetközi sajtószerződés kiépítésére.

A negyedik szakosztály javaslatára a kongresszus általában a zárt palackokban való árusítást és a pasztörizációs-technikák elemőzéseknek nemzetközileg való egyesítését ajánlotta.

A kongresszussal kapcsolatban nagy-szabású tejközpontok kiállítását és tejközpontiróliratok kiállítását is rendezték, amelyen 19 állam vett részt.

A magyar kiállítási csoport minden-képpen megálta a helyét a többi országok kiállítási között és ügyes, világos ábrázolásokkal mutatta be az ország tejközpontjait, tejiparát, valamint a zöldség- és gyümölcs-üzemeket is.

A tejközpontirólirat során szép sikert ért el Magyarország: ahhoz ugyanis, hogy Németországban márkázott vajként lehessen vajat eladni, összesen 17 pontszám volt szükséges. A legjobb eredmény 20 pont volt.

Magyarország 5 minálval vett részt a bírálaton és 5 minálta közül 4 egyformán 18 pontot kapott.

Az ötödik magyar vajminta 16 pontszámot kapott. Ez a minta a német hivatalos megállapítás szerint is, finom teavajként hozható forgalomba.

Fejérmegye szociális határozatai az agrár-kisemberek érdekében

A vármegyei autonómia, — törvényhatósági bizottságok, — mint tudjuk, különösen magyar intézmény. Ennek a rendszernek a múltban legfontosabb hivatása volt a magyar alkotmány megőrzése és megvédése. Amióta Magyarország független állam lett, ilyen szempontból — különösen bizonyos körök felfogása szerint — talán feleslegessé is vált ez az évszázados intézmény, ha azonban figyelő szemmel nézzük a mai élet eseményeit, lelkesedéssel láthatjuk, hogy a neves vármegyék sorsa megtalálják a változott, modern viszonyok között új, nemes munkakörüket és hivatásukat, amely abban áll, hogy

közre kell működnie, sőt kezdeményező szerepet kell vállalnia az ország szociális átforgalmazásában.

A vármegyék törvényhatósági bizottságai hivatottak ugyanis arra, hogy őszinte és világos képet adjanak az illetékeseknek az ország nagy töb-

ségét alkotó agrár-lakosság legnyilvánosabb problémáiról és az orvoslás módjairól. Az utóbbi időben sűrűn előfordul, hogy egy-egy törvényhatósági bizottság kezdeményezésként lép fel egy-egy szociális intézkedés megfogalmazásában.

A megyegyűlés modern feladatát felismerő törvényhatósági bizottságok sorában előkelő hely illeti meg Fejérmegye törvényhatóságát, amely szeptember 13-án megtartott rendes őszi közgyűlésén több olyan határozatot hozott, amelyek

az ország agrár-kisemberei milliói tömegeinek sorsát lesznek hivatva megjavítani,

annál is inkább, mert a határozatokkal csatlakozás végett megküldik a társ-törvényhatóságoknak. Amennyiben tehát nem is az lenne a helyzet, hogy

az ország ügyeit szociális célkitűzésektől áthatott kormány-

zat intézi, még akkor is eredményesnek kell lennie az országossá váló kezdeményezésnek.

Az első, szociális jelentőségű határozata a közgyűlésnek, az, amellyel az elavult mezőgazdasági törvény ki-gészítéséről

szabályrendeletet alkotott a mezőgazdasági munkások és gazdasági cselédek jogviszonyának szabályozására.

A szabályrendelet szerint a vármegyében minden mezőgazdasági munkaadó köteles valamennyi nő, vagy családos cseléde részére szobából, konyhából, alkalmi, zárható kamrából álló világos és jól szellőztethető egészséges lakást adni. Minden cselédcsalád részére külön konyhát kell építeni. A cselédlakásokat kettős: külső és belső ablakszárnyakkal kell felszerelni. Minden cselédlakáshoz kell távolgáiban sertés- és baromfiudakot kell építeni, még pedig szilárd anyagból. A munkaadó arról is gondoskodni tartozik, hogy olyan helyeken, ahol orvos három kilométernél távolabb lakik, minden

hónapban egyszer az orvos szálljon ki a pusztára.

Ezzel a határozattal kapcsolatban kimondotta a vármegye: kívánatosnak tartja, hogy a cselédek te-jelő állatot tarthassanak és az azt megadó uradalmak az állam részéről bizonyos kedvezményekben részesüljenek. Ahol pedig a legelőterület hiánya miatt nem lehet állatot tartani, a béregyerekek számára azok száma szerint növekvő mennyiségben tejet kell kiszolgáltatni.

Komárom és Esztergom vármegyék átirata nyomán azt is sürgeti a vármegye, hogy a gazdasági cselédek részére az állam a munkaadók utánján havonként minden gyermek után egy kilogramm adományos cukrot juttasson.

Egyhangulag elhatározta továbbá a közgyűlés, hogy felir a kormányhoz és

kéri a földművelő lakosság rá-dióengedélyi díjának 2 pengő 40 fillérről 1 pengő 40 fillérré való mérséklését.

A megyegyűlés átir a társ-törvényhatóságokhoz is, hasonló állásfoglalást kérve.

A gazdasági életnek a szövetkezetek adnak

erkölcsi alapot

Párisban megnyit a Nemzetközi Szövetkezeti Kongresszus

Szeptember 10-én nyitotta meg Vainó Tamás volt finn pénzügyminiszter a szövetkezetek XV. nemzetközi értekezletét a világ minden részéből összegyűlt, mintegy ezer szövetkezeti kiküldött előtt.

Az értekezletet kapcsolatban üdést tartott a Szövetkezetek Nemzetközi Szövetségének központi választmánya is, amely meg ünneplésben részesítette Balogh Elemér dr.-t, a Hangya Szövetkezeti Központ elnökét, aki több évtizedes tevékenység után bejelentette, hogy visszavonul a Nemzetközi Szövetség munkájában való részvételről. Meleg hangon emlékezett meg a központi választmányban helyet foglaló barátairól, munkatársairól, különösen Charles Gide-ről, és Wünsch Frigyes dr.-t ajánlotta a központi választmányi tagságra.

Az értekezlet a távozó Balogh Elemér helyére Wünsch Frigyes dr.-t, a Hangya vezérigazgatóját, második magyar tagként pedig Kuncz Ödön dr. egyetemi tanárt választotta be a központi választmányba.

A tárgysorozat egyik legfontosabb pontja a rochedalei elvek gyakorlati alkalmazásának kérdése volt. Ehhez a ponthoz magyar részről Kuncz Ödön dr. szólott hozzá. Indítványozta, hogy a Nemzetközi Szövetség alapszabályait az alábbiakban foglalják össze a rochedalei szövetkezeti elveket: 1. A nyeresékes kiképzésnek oly módon, hogy az elért felesleget a tagok között az üzleti forgalomhoz való hozzájárulás arányában osztják meg. 2. Nyitott tagság. 3. Demokratikus, utolsó autonóm igazgatás.

Az értekezlet tárgysorozatának kiemelkedő pontja volt még az a vita,

amely Vainó Tamás elnök „A szövetkezetek helyzete az egyes országok gazdasági rendszereiben” című előadását követte. Ebben a vitában három magyar megoldást vetett részt.

Balogh Elemér dr. hangsúlyozta, hogy Magyarországon a kormány sohasem elcsúsztatja a szövetkezetek önállóságát, hanem csak a felügyeletre és ellenőrzésre szorítkozott.

Antal István dr. felszólalásában annak a szükségességre mutatott rá, hogy mind nemzet, mind pedig nemzetközi vonatkozásban

határozott és világos megkülönböztetést tegyenek a valódi és álszövetkezetek között.

Az utóbbiakat, bár magukat formailag szövetkezeteknek nevezik, ki kell kapcsolni a szövetkezeti együttműködésből. Hangzott továbbá a szövetkezetek teljes és szigorú politikai semlegességének szükségességét, mert a szövetkezeti élet nemzeti és nemzetközi vonatkozásokban egyaránt ezzel a politikai semlegességgel áll, vagy bukik. A szövetkezeteknek az a hivatásuk, hogy

gazdasági és társadalmi tevékenységükkel átalakítsák a létünelben lévő szabadalvó gazdasági rendszert s a nyereség helyébe a közérdeket téve, erkölcsi alapra helyezték a gazdasági és társadalmi életet.

Végül Wankó Gusztáv ajánlotta a Nemzetközi Szövetség figyelmébe az agrárszövetkezetek fontosságát.

Az értekezlet élénk tetszéssel fogadta a magyar megbízottak felszólalásait.

Olcsó szövet!

A kormány az idén nem ismétli meg olcsó szövet-akcióját; csupán olcsó molinót juttatott „akciós molinó” név alatt a fogyasztóknak. A Hangya a kisemberek, különösen az agrárlakosság érdekében a következő szövetanyagokat hozza forgalomba szeptember végén:

Gyapjú bekecs- és sportlányosszövet, világosszürke kockás, drappkockás, sötétszürke kockás, rozsdaszínű kockás, szürke balszállás és drapp balszállás. Ez a minőség az évekkel ezeltett forgalomba hozott „akciós bekecszövet”-hez hasonló minőségű, de annál valamivel

könnyebb. Szélessége mintegy 140—144 centiméter. Ára méterenként 10 pengő.

Élszürkeű márkázott gyapjúkamuraga fekete és sötétkék sima, vagy barna balszállás kivételben. Szélessége 140 cm. Ára méterenként 13 pengő.

Loden. A korábbi években forgalomba hozott minőségű, sötétkék és fekete színben. Csak korlátolt mennyiség áll rendelkezésre, Szélessége 140 centiméter. Ára méterenként 6,35 pengő.

A Hangyaközpont a gyártás alatt álló szöveteket csak szeptember végére kapja meg, így a rendeléseknél is csak feljövő évi szeptember végén tud eleget tenni.

Minőségi buzavetőmag kiosztás

A földművelésügyi minisztérium a Növénytermelési Hivatal útján az idén is folytatja az egységes termelésre irányuló minőségi buzavetőmag akcióját. Az akció keretében — kelli vizsgálatok után, — kb. 1000 tonna buzavetőmagot fog kiosztani részint nemesítő, részint szaporító gazdaságokból. Az akcióban való részvételi szándékot vagy gazdaságunkhoz követhető Növénytermelési Hivatalnál (Földművelésügyi minisztérium), östermelőknek az illetékes vármegyei gazdasági felügyelőségeknél kell bejelenteni. Mivel az akció vetőmagot szaporító gazdaságunk száma elegendő, új szaporító gazdaságokat a hivatal az idén az akcióba nem vesz fel.

Az akció keretében a vetőmag felárát és a vasúti szállítási költséget a földművelésügyi kormány magára vállalja, az igénylő gazda a búzáknak csak a budapesti tőzsdéi árát tartozik megfizetni. Szaporító gazdaságok közelében lakó igénylők tisztított vetőmagot cserébe is kaphatnak, 10—15 százalékkal több szokványosra beszámoltatása után. Kistermelőknél, ha a vetőmagot nem kell vasúton szállítani, a földművelésügyi kormány még a tőzsdéi árból is megtérít 1000 kint 1 P-t. Minden vármegyében vannak szaporító gazdaságok s így az igénylő kistermelők is kértet elvezetheti ezt a kedvezményt. Kistermelőknek össze kell állniuk (község, gazdákör) és az igénylőt együttesen bejelenteni, mert a kis tételekben való kitűlés nehézségebe ütközik.

A földhözjuttatottak beadványainak illette

A pénzügyminiszter körrendelettel megállapították, hogy a földhözjuttatottak által törlesztési részlet és használati díj fizetésének elhalasztása, illetőleg erre vonatkozó fizetési kedvezmény engedélyzése iránt benyújtott beadványok, továbbá a juttatott földről való lemondásuk bejelentését tartalmazó beadványok, illetőleg jegyzőkönyvek illetékmentesek.

A földhözjuttatottak által benyújtott egyéb beadványok illetékkelterveztsége, illetőleg illetékmentessége kérdésében azonban a pénzügyi hatóságok egymástól eltérő gyakorlatot folytatnak. Az ellentétes gyakorlat megszüntetése végett a miniszter most a következőket állapítja meg:

1. A vármegyei közigazgatási bizottság gazdasági albizottsága által a juttatott földből való kimozdítás tárgyában hozott határozat ellen a földhözjuttatottak által benyújtott fellebbezések illetékmentesek, azokon 4 P illeték kell levőni;
2. A földhözjuttatottak által a vármegyei közigazgatási bizottság gazdasági albizottságához a juttatott ingatlanok elidegenítésének vagy bérbeadásának jóváhagyása, illetőleg megterhelésének engedélyzése iránt benyújtott, továbbá a jogerősen kimozdított által a vételár kifizetése esetében az ingatlan tulajdonjogának telekkönyvi bekebelezése iránti intézkedés végett benyújtott beadványok illetékmentesek s azokon 2 pengő illeték kell levőni.

Engedély kell a must besúrtásához
A földművelésügyi miniszter rendelettel adott ki, amely szerint a f. évi mustból besúrtott mustot csak miniszteri engedéllyel szabad előállítani. Termelői saját termésű mustot, saját üzemükben engedély nélkül besúrtathatnak.

Vasárnaponként is lehet mustot és cefrét venni és szállítani

A kereskedelmi miniszter megegyezte, hogy a szőlőcefre és must vásárlásával, elszállításával és értékesítésével kapcsolatos kereskedői és fuvarozói tevékenység a november 15-ig terjedő időbe eső vasárnapokon is végezhető legyen. A kormány tehát ezeket a vasárnapokra és a fentemlített munkálatokra nézve felfüggesztette a munkaszünetet.

GAZDASÁG ÉS HÁZTARTÁS

ROVATVEZETŐ: SCHANDL JÓZSEF DR.

Az őszi szántás

A legfontosabb földművelési munka. A magyar kiserzések egyrésze mégis szívesen elhagyja s a talajnyak alá a földet hőzvetlenül a vetés idejébe szántja meg. Ezen okból ismételtől visszaterünk az őszi szántás jelentőségének méltatására.

Az őszi szántással mintegy megnyitjuk a talajt a levegő és napfény számára, miért is ebben megindul az ásványi anyagok átadulása növényi tápanyagokká.

A rögök, tömör talajkérgék — a bennük levő nedvesség megfagyása alkalmával — szétesnek finom morzsákká, úgy, hogy tavasszal, mikor a vetés ideje elérkezik, nem szükséges jó magáról gondoskodni; elkészítette már azt a tál gya.

Szárzásaigra hajló tavaszi és nyári hónapjaink alatt növényeink majdnem teljesen arra a nedvesszetre vannak utalva, mely a tél hóból és esőből, hóóból maradt benne a talajban. Már pedig szántóföldünk akkor tud telen sok eszadéket befogadni, ha az nem sima és kemény, hanem lehetőleg mely szántással fel van lazítva s így a rögök között, a barázdákban sok hó akad meg és a nedvesség beszívároghat a talaj mélyebb rétegeibe.

Az is nagyon figyelemreemlő, hogy az őszi szántással előkészített földre már korán rá lehet menni s így a vetést kellő időben elvégezni, míg ellenben az őszi meg nem szántott, telen erősen meglepedett talaj megszántására csak akkor lehet gondolni, mikor a felső rétegek már többé-kevésbé kiszáradtak. Erre pedig némely évben hetekig kell várni, midtál a vetés megkésik. Ez pedig a gyenge termés első oka!

Talán az se közömbös, hogy tavasszal rövid idő alatt igen sok munkát kell elvégezni a szántóvetőnek! Melikori

előnyt jelent számára az, ha tavasszal nem kell vetőszántással vesződni, hanem egy kis fogasolás után kész a legpompásabb vetőggy.

Az őszi szántás elhunagyolása annál is inkább érthető, mert hiszen elvégre sere nagyon sok ideje van a gazdának. Megkezdhető akár szeptember végén s ha nem fagy ki az eke a földből, még decemberben is végezhető.

Az őszi szántást általában 20 cm. mélységre szoktak végezni, de lazabb talajon 25 cm-re is lebecsáthatjuk az eket. Ha azonban az őszi szántással istállórágát keverünk a talajba, ajánlatos lesz valamivel sekélyebben szántani.

Alföldünk fásítása

nagy lendülettel folyik. Kis- és nagygazda egyaránt iparkodik a maga területén minél több csemetét ültetni.

Az Alföldön jobb őszzel, a hegyvidéken tavasszal ültetni. Az Alföldön a tavaszi ültetés azért nem sikerül, mert hamar beköszönt a szárazság, a hegyvidéken pedig kevesebb remény helyezhető az őszi ültetésbe, mert telen a fiatal, még be nem gyökeredett csemeték könnyen kifagynak. Fenyőfélék az Alföldön is jobb tavasszal ültetni, mert telen a tülevelek sok vizet párologtatnak el, mit a még meg nem erősödött gyökérzet nem tud pótolni. Egyébként az ültetés telen is bármikor végezhető, ha a föld nincs megfagyva; a tavaszi ültetés legkedvezőbb ideje a kora-tavas, az előhólvadászt, illetve a föld fagyának kiengedését követő napok.

A talajt az erdei csemeték számára is elő kell készíteni. Egyenként álló fáknak legalább 1 méter

ASSZONYOKNAK, CEÁNYOKNAK

A gyümölcs téli eltartása

Télire a háziasszony leginkább almát, körtét és szőlőt szokott eltenni, mert megfelelő gondossággal mellett ezek a gyümölcsök maradnak meg élvezhető állapotban legtovább.

A gyümölcs kiválogatásánál különös gondossággal járjunk el, mert a gombák által ellepelt, kikezdezt, romló gyümölcspéldányok a kamra egész gyümölcskészletét veszélyeztetik. Almalból, körtéből a vastaghejű, tömötthű, minél kevesebb levet tartalmazó fajták alkalmasak leginkább az eltevésre, szőlőből pedig a laza-fürtű, nagygyógyú fajták. Téli eltevésre a gyümölcsöt kézzel kell szedni, mert az ütött, megsértett, összezuzott gyümölcsöt a gombák hamarabb kikezdek. Fontos, hogy a gyümölcsöt teljesen száraz időben, lapos kosarakba, vagy tálcákra szedjük. A leszedett gyümölcsöt elraktározás előtt még egyszer vizsgáljuk át s a szőlőfürtökből ollóval távolítsuk el a sérült szemeket.

A gyümölcsetartás másik igen fontos feltétele, hogy megfelelő, száraz, hűvös, jól szellőztethető helyiségünk legyen, olyan, amely a hőmérséklet változásainak nincsen erősen alávetve. Az állandóan egyforma hőmérséklet legjobban úgy óvható meg, ha a kamra nem nyílik közvetlenül a szabadba, hanem előhelyiségbe, ahol a kályhát is elhelyezhetjük. A kályha melegtét csőházzal továbbíthatjuk egyenesen a kamra belsejébe. Használatbavétel előtt

a kamrát meszeljük ki és minden lécet, állványt úgy helyezünk el, hogy könnyen megközelíthető legyen a gyümölcs átválogatás, ellenőrzés alkalmával. A sorolható részeket szódavízvel tisztára sorojunk és kengőzsel fertőtlenítsük a helyiséget. Az elraktározás ügyeljünk arra, hogy az egyes gyümölcspéldányok egymással ne érintkezzenek és legalább hetenként egyszer vizsgáljuk át, nincs-e köztük kidobandó. A hőmérséklet illetőleg legjobban a 2—6 fok Celsius megle, 10 fokig semmi esetre se menjen fel, mert az a gyümölcs fonnnyadását segítené elő.

Kánya Terézia

Ételreceptek

Pacalleves. A marhapacalt jól puhára főzzük, megsűrítjük és hideg vízbe tesszük. Azután metélőfurmára öszezvadjuk, zsemlyemorzából piros rántást csinálunk, apróra vágott petrezselyem zöjdetet tesszük bele, felezesztjük lusléval, a pacalt beleadjuk és úgy adjuk fel.

Burgonya tarhonyával. A burgonyát megmoszuk, meghámozzuk és kockákra vágjuk, zsírban vöröshagymát pirítunk, beletesszük egy kanál paprálát, vizet öntünk rá, s beleadjuk a burgonyát. Mikor jól felforrt, megszózzuk, tarhonyát tesszük rá és hagyjuk puhára főlni, úgy hogy ne legyen nagyon sűrű.

Köböságrós. Rétestésztát készítenk s ha a tészta megpihent, kinyújtjuk a tésztát asztalon. Ezalatt megsütünk félgy egy olyan hosszú szál köböságról, amit a kinyújtott tésztán s amikor megfűlt, begöngyöljük a rétestésztába. Tepsibe tesszük, tojással tejjel megkenjük és mikor megsült, darabokra szeleteljük fel.

széles gödröt, zárt faszorak legálabb egy méter széles pásztát művelünk (ásunk vagy szántunk) meg. Minél rosszabb a betelepítendő talaj, annál kívánatosabb a siker érdekében a talaj teljes megművelése.

Amikor kivesszük a csemetét a földből, igyekezzünk mielőbb lankás-falu árkoskába fektetve gyökerét földdel betakarni, szállításnál nyirkos moha közé köztetni.

Minél hosszabb gyökérrel ültetjük a csemetét, annál valószínűbb a megfogamzás, mert a mélyebb talajrétegek inkább tartalmazznak vizet s így a hosszabb gyökér ide is leér. Hogy a csemete gyökere el ne szakadjon a kiemelésnél, legjobban a csemetekertben a sor mellett árkot ásni és ebbe a csemetékbe beledönteni, nem pedig a földből húzogtatni. Az árok 1—3 ásonyom mélységű legyen.

A csemeteket — akár sorban, akár csoportban — egymástól 1,5—2 méterre ültessük; ritkább ültetés esetén a törzs nem nyúlik felfelé és így nem kapunk szép, hosszú főtörzseket.

A csemeték leggyakoribb hibája, hogy a gödör kicsisége miatt a gyökérzetet nem terítjük szét természetes helyzetébe, hanem összecsomozzuk, belegyűrjük a gödörbe; a másik hiba, hogy a gyökerek között nem töltjük meg jól földdel, hanem ott hézagokat, üregeket hagyunk. A karógyökér elgörbülését a fa sose tudja kiheverni, a hézagok pedig gyökérpenészesedésre vezetnek.

Apró jótanácsok

A gyümölcsfák fergesedése, valamint a gombabetegségek ellen való küzdelem sikerének nélkülözhetetlen feltétele — a permetezéseken kívül — a hullott, ferges gyümölcs felszedése és a hernyófogyó kötelek használatba is. A hulló gyümölcsöt a bennük tovább fejlődő rovarok és gombabetegségek elpusztítása miatt naponként szedjük fel és használjuk el, vagy semmisítjük meg. Legjobb a ferges gyümölcsöt fél méter mély gödörbe tenni, ottlattan megszaporítva beszórni s azután földdel jól betakarni. A szalmából, fagyapotról csavart vagy hullámos papírból vágott és a fák derékára kötött hernyófogyó üveket kéthetenként át kell nézni s ha már találunk bennük hernyókat, bábokat, akkor ezeket szedjük le, égessük el és friss köföldet rakjunk fel a rétek helyébe.

A fejős tehent a legelőjárás vagy a kaszalt zódatkarmány napi 6—8 liter tej termelésére képesíti. Ennél bővebben tejelő tehének táplálómennyiségüknek biztosítása végett pótabrakot ajánlatos nyújtani. A pótabrak álljon többféle természetű abrakból, amelyekből készített abrakkeverék tartalmazzon elegendő fehérjét és keményítőértéket. Az olyan abrakkeverék, amelyet 50 százalék tengeriből, 15 százalék zabból, 10 százalék takarmánylisztből, 25 százalék olajpogácsából készítenk, 40 dekás mennyiségben etelve, 1 liternyi tejfölletre képesíti a tehent.

A kerti eper szaporításának ideje a nyár. A szaporítás 3 éves, bőven termő üvekről történik, még pedig az indokolt feltételek palánták felhasználásával. Ha a kis palánta a földből már gyökeret vert, azt mielőbb kiemeljük és állandó helyére, 30—40 cm-es sor-és ötványtalvolságra ültetjük. Még helyesebb, ha az indákról leválasztott kis palántákat előbb egy jól megmunkált talajra szabadföldi ágyásba, egyenlőtől 20 cm sor-és talvolságra ültetjük el. Ha a palánták itt 3—5 hét alatt jól meggyökeresedtek, akkor ültetjük ezeket végleges helyükre. A számacs-ágyást naponta többször harmatszertlen meg kell öntözni. Előnyös az ültetett palánták földjét újjnyi vastag trágyaréteggel, tőzeggel vagy más porhanyaggyal bebetíteni, amivel a nedvesség elpárologását mérsékelhetjük. Az augusztus végéig állandó helyükre ültetett számacsaplánták a jövő évi tavaszán már termést adnak. Nem szabad azonban elfelejteni, hogy nagyra fejlődés és bőséges termés csak a jól megmunkált, erősen trágyázott talajba ültetett nagyfajtájú eper ér.

Ősziek alá PÉTI SÓ nélkülözhetetlen.
Kérjen díjtalan ismertetőt!
Péti Nitrogén Mútrágyagyár R. T.
Budapest, V., Nádor-u. 21.

HIREK

Ne nézz a csillagos égre...

Ne nézz a csillagos égre,
Lukább a szemembe nézz Te.
Táldsz ott hibebb csillagot,
Mert az mindig érted rágyog.

Ha deris, ha boros az ég,
Szívem lángja csak érted ég.
És ha az egész világ megvet,
En akkor is csak szeretlek.

MAJZIK VIKTOR
(Nagykőrös)

Minden napnak...

Minden napnak alkonyatján
Egy sóhaj száll feléd.
Szívem küldi... és e sóhajit
Tudni nem is ismeréd.
Kopogtat a kis szívednek
Aranyozott ajtaján.
Nyisd ki szíved, mert valaki
Nagyon szeret s igazán.

Azt izeni egy szív néked:
Érted dobog s érted ég.
Nyisd ki szíved, hadd térjen be
Ez a szerető vendég.
S kinyitott a szív ajtaja,
Lekem immár ott lakik.
Boldogabb ember én nálad
A mennyben sem lakhatik.

MÁRTON ANTAL
(Somogyvár)

Valamikor...

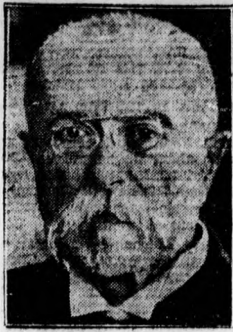
Valamikor én is jártam
Csendes utcáidba.
Virágaid akkor nyíltak
Fehér ablakodba.

Ablakodból piros rózsák
Integtek, hirtak.
Rózsáid közt lilomok,
Tulipánok nyíltak.

Kiskapudai vadrózsza ág
Koszoruba fűzte.
Borbórpis csókos hajnal
Harmattal locsolta.

Valamikor az enyém volt
Minden csókod álmod.
Szép fejedre mégis más tett
Menyasszonyi fűtyölt.

CS. SZABÓ LÁSZLÓ
(Csepel)

Masaryk Thomas,

a csehszlovák köztársaságunk 1918-tól 1938-ig volt elnöke, szeptember 14-én hajnalban lanyi kastélyában, 87 éves korában meghalt.

Magyar szövetkezeti bolt nyílik Párisban. A párisi nemzetközi szövetkezeti kongresszus számos magyar érdekeséggel szolgált a világ szövetkezeti vezetőinek. A Hangya ebből az alkalomból Párisban üzlethelyiséget bérelt abból a céltól, hogy ott magyar árukat, leginkább népművészeti és háziipari cikkeket áruljon. Ezenkívül több más magyar specialitást is árulni fog: tojást, hort, eredeti kecskeméti barackpálinkát, herendi porcellánt és márkázott szegedi és kalocsai paprikát, amely immár bevont a legelőkelőbb párisi életermek közhírháza is. Az új párisi Hangya-üzlet november elején nyílik meg.

„Pirosak” és „kékek” harca a Tisza partján. A m. kir. honvédség ezévi őszi hadgyakorlatát Szolnok környékén, a Tisza két partján tartja. A hadgyakorlatok színhelyére utazott a kormányzó is. De megjelentek Zehner tábornok vezetésével az osztrák, Pariani államtitkárral az élükön az olasz katonai kiküldöttek is, valamint a német, angol, román, finn, jugoszláv, török, francia, bolgár, amerikai és japán katonai attasék is.

A nagyszabású hadművelet a Tisza keleti partján felvonult pirosak támadásával kezdődött, akik meglepetésszerűen keltek át a Tiszán. A harc lapunk zártakor még nem dőlt el. A pirosak egy része átjutott ugyan a Tiszán, de északi csapataik visszavonulni kényszerültek. Egyelőre csak a Tiszát győzték le a pirosak, a kékeket még nem...

A burgonya legkezebb termelői ára

A földművelésügyi miniszter 100.351-1937. számú rendeletével szeptember 10-étől kezdődően további intézkedésig a belföldi forgalomban szállítandó burgonya métermázánkénti legkezebb termelői árát budapesti paritásban a következőképpen állapította meg: Gülüba 5.90, nyári rózsza 5.40, őszi rózsza 4.50, Ella 4.10, Krüger 3.30 és Woltmann 3.30 Ft.

Az árak étekezési nagyságra válogatott árura vonatkoznak. Ezekből az árakból Budapesttől 250 kilométernél messzebb fekvő állomásokról érkező szállítmányoknál kizárólag a 16/c kocsiszályi fuvardíja, 250 kilométernél közelebb fekvő állomásoknál kizárólag a 15/c kocsiszályi fuvardíja vonatkozik le. Más címen (közvetveim, mérlegdíj) nem vonatkozik le semmi.

A Budapesttől kívülről más belföldi rendeltetési állomásra szállítandó burgonya legkezebb termelői ára ugy számítandó ki, mintha azt budapesti rendeltetésre vásárolnák. Egy-egy községben ezek szerint minden belföldi rendeltetésű burgonyáért a legkezebb termelői ár fizetendő. A szekérfuvarral Budapestre hozott burgonya legkezebb termelői árát az említtéi rendelet a fenti áráknál 0.80 pengővel magasabban állapította meg.

Az igazi ok

— Hogy lehet az, kérem, hogy mindkettőnknek ugyanaz a betegsége van és r'ig én vídaman járkal, addig az én életemről lemondtak az orvosok?
— Nagyon egyszerű. Én pontosan jetelem a vizeleket.

Katolikus nap a szegedi tanyákon. Szeged - Alsóközponon szeptember 8-án nagyszabású katolikus napot rendeztek, amelyen megjelent Glattfelder Gyula csanádi megyéspüspök, Marschall Ferenc földművelésügyi államtitkár, Imecs György főispán és számos előkelőség. Szentmise után a diszközgyűlésen Marschall Ferenc államtitkár is tartott beszédet. Azt hangoztatta, hogy a magyar lélek kikapcsolása nagy szükség van templomokra és iskolákra, amelyek a népkultúrának bástyái. Emellett a magyar kormány az egész tanyai élet kérdéseinek megoldására törekszik. Evangéliumi szellemből fakadó szociális politikával akarja megoldani a problémákat.

A mélyhatású beszéd után vitéz Sívoy Kálmán méltatta az eucharisztikus kongresszus jelentőségét, majd Glattfelder Gyula megyéspüspök záróbeszédében azt hangoztatta, hogy a magyarságnak fel kell készülnie a jövő évi jubileumra, Szent István halálának 900 éves évfordulójára.

A kiskörösi mezőgazdasági kiállítás ünnepélyes keretek között szeptember hó 4-én délelőtt nyitotta meg gróf Teleki József, a Pestvármegyei Gazdasági Egyesület elnöke. Megjelent a megnyitón Presley Elemér főispán, gróf Teleki Mihály országgyűlési képviselő, dr. Gecselyi Nagy László kamarai igazgató, Gálner Elemér vármegyei gazdasági főfelügyelő és az agrárközélet több ismert egyénisége. A megjelent vendégeket a járás nevében Sáfáry Endre főszolgabíró üdvözölte. Igen értékes és gazdag anyagot vonultak fel a járás gyümölcs-termelői és borkászai. A borbirolat első díjat Volcz Gáspár kiszáda nyerte el. A megnyitót társasébed követte, amelyen tekesen ünnepeltek Ludmayer Károly elnököt, akinek érdeme a kiállítás jelentős sikere.

Visszaperle elrománosított gyermekét egy székely apja. Sok kiálló sérelem van a román uralom alatt a székely iskolák körül. A legfőbb az, hogy nem irathatják magyar iskolába azt a gyermeket, akinek családját az állami iskola igazgatója román eredetűnek találja. Így járt Paizs Lajos kászonalitzi lakos is a gyermekével. De megperelte az eljárást, és a marosvásárhelyi ítélőtábla végsofokan igazat adott neki. Az ítélet kimondotta, hogy a közoktatásügyi hatóság köteles bizonyítani. Most a perek latinája fog megindulni a szülők részéről. De lesz-e foganatja? Az oláh lelkiismeret és a magyar igazság találkoznak-e? Majd meglátjuk. Mindenesetre figyelemmel kísérjük.

A 2. sz. M. Kir. Háztartási Vándortanfolyam és Kézartvási Szaktanácsadó Állomás augusztus 20-én tartotta ünnepélyes zárógyűlést. Vászárhelyükön, nagyszámú orrelkődő közönség jelenlétében, az ünnepélyen 24 hallgató tett ténnyiséget arról, hogy a háztartás és gazdaság minden ágára kiterjedő ismereteket szerzett. A vizsga után megnyitott kiállítás mutatta, hogy a növendékek milyen alapos és lelkiismeretes munkát végeztek. A tanfolyam további működését Deák Erzsébet és Kovács Margit gazdasági szaktanácsadók vezetésével Kiszomborban folytatják.

Szőlősgazdák nagygyűlése. A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete szeptember hó 26-án délelőtt 10 órakor Gyöngyösön, a városába nagytermében országos jelentőségű nagygyűlést tart.

Jó hangzereu jatszani a legnagyobb élvezet. Elsőrangú igazán olcsón Reményi országosbíró hangszertelepen vásárolhat: Budapest, VI/15. Király-utca 68-60. Kerjén díjmentes, 51. számú árjegyzéket, abból választhat.

Baromfi és tojás minimális ára

Az Országos Ármegállapító Bizottság folyó hó 10-én délelőtt megartott ülésén a következő minimális termelői bevásárlási árakat állapította meg: tojás 125, kis csirke 88, nagy csirke 92, kacsa 84, lina 115 fillér kg-ként. Ezen minimális ár azt jelenti, hogy ennél alacsonyabb áron sem exportál, sem bevásárolja a termelőtől nem vásárolhat.

Október 10-én leplezik le a Haditengerész-emlékművet

A Horthy Miklós-híd budai hídfőjén felállított nagyszabású Haditengerészeti Emlékművet országos ünnepély keretében október 10-én leplezik le. A Magyar Haditengerészeti Egyesület, mely az ünnepélyt rendezi, ezzel kapcsolatban alkalmas akar nyújtani a volt haditengerészeknek, hogy bajtársi körben találkozhassanak és ezért a leplezési ünnepély előestéjén, október 9-én a Szent Gellért-szobrán ismerkedési vacsorát rendez, amelyre már eddig is nagy számban jelentkeztek a magyar és osztrák bajtársak.

Az október 10-én 10 órakor kezdődő leplezési ünnepély után a volt haditengerészek hajóra szállnak és a pesti Vigadóban gyűlnek össze közös bajtársi ebédre, melyen a volt os. és kir. haditengerészet utolsó flottaparamencosa, Magyarország kormányzója is részt vesz. Délután a vidékről és külföldről érkezők autóbuszokon Budapestet tekintik meg, este pedig az Operaházban díszelőadás lesz, amelyen a kormányzó is felesége is megjelenik.

A Magyar Haditengerészeti Egyesület vezetője felkéri azokat a volt haditengerészeket, akik nyilvántartásában nem szerepelnek és emellett a hírségi értesítést nem kapták, hogy — amennyiben az ünnepélyen résztvenni öhntúnak — obbel számdékat irásbna, haditengerészeti rendfokozatuk közlése mellett a leslírőgésben jelentsék meg. Cím: Budapest, I., Mészáros-utca 19.

Filléres vonatok indulnak a Tokaji Napra.

Oktober 3-án tartják meg hagyományos ünnepség keretében a Tokaji Napot, erre az ország minden részéből fillérs gyorsvonatok indulnak.

Repülőgépek és ózbak karambolja. Az öreg böcs Akiba, aki ezer évvel is több idővel ezelőtt azt állította, hogy semmi sem új a Nap alatt, alighanem megváltoztatná a nézetét, ha a szeptember 9-i budabüri karambolról értesülne. Az történt ugyanis, hogy Zichy Nándor gróf lelet akart szállni magánrepülőgéppel a repülőtérről. Alig jutott azonban a gép ughány száz méterre, amikor egy ózbak futott előtte keresztül. A gróf, hogy az állatot kikerülje, férfelfordította a kormánykereket, mire a gép megbillent, földalával a földre fordulott és feltört. Zichy Nándor gróf kinyitott a gépből, és csak könnyebb sérülést szenvedett. Az ózbak talán még most sem állt meg ijedtetben, s bizonyára meggyőződés az ózok olimpiai versenyén a gyorsfutás világbajnokságát...

Egy millió éves emberi koponyát találtak. Jávra szigetén van Königsvald dr., a holland keletindiai geológiai állomás vezetője, Jávai Torssakbéli ember teljes koponyáját találta. A lelet korát egymillió érc becsültik. A koponya arra mutat, hogy a Jávai Gsember agyvelője nek túrfogta legalább 50 százdeléknél nagyobb volt, mint a tegnapihoz gorilláé és általában az emberi értelem határát megközelítő színvonalon állt. Ez a lelet tehát megdönti azt a téves hiedelmét Darwin követőinek, hogy az ósember a majomtól származott.

Gazdakörök alakulására vonatkozó beadványok illetékmentesek

Az Illetéki Díjjegyzék 89. tételének XII. pontja értelmében a gazdakörök és egyéb gazdaságysületek alakulására, ailszabályalk láttamozására vagy módosítására irányuló beadványok, különféle tárgyalási iratok és azok minden melléklete beígymentes, tehát ily tárgyban bármely illetékes hatósághoz íhletékmentesen beadvánnyal lehet fordulni.

F5 a szakértelem

Két zsebtolvaj begyeg egy kis kávémérésbe. Az egyik olvasni kezd a újságot, a másik pedig a pincérlánytól egy divatlapot kér.

— Minek nekéd egy divatlap? — kérdezi tölte csodálkozva a barátja. — Na halod, csak tudom kell, hogy hol fogják viselni tavasszal a zsebeket?

Az „ANGORASZÖVETSÉG” közleményei

A szeptember havi gyapjúbevéltásra a gyapjuszállományok beküldési határideje körülvélték értelmében e hó 11-én lejárt és az átvételi bizottság már hozzálátott a beérkezett küldemények átvételéhez. Előreláthatólag a jövő hét folyamán végre az ellenőrző osztályozás, aminek megtörténte után történik meg az elszámolás.

Közöljük tagjainkkal, hogy a Vác és Vidéke Fajállattenyésztők Egyesülete ezévi október hó 2-5 között Vácot, a Curia-szálló helyiségeiben baromfi-, nyul-, galamb- és kanári-, valamint ezek tenyésztésével kapcsolatos tárgyak, érotakarmányok és termények kiállítását rendezi. Szövetségünk csoportosan nem vesz részt a kiállításon, miután elvi határozat az, hogy Szövetségünk csak az Országos Mezőgazdasági Kiállítás keretében rendez bemutatót. Felhívjuk azonban tagjaink figyelmét a kiállításra azzal, hogy aki állatait ki akarja állítani, forduljon mielőbb akár hozzánk, akár az ottani rendezőbizottsághoz (Vác, Galcske u. 3); a nevezési díj állatonként 20 fillér, mely térjdi ellenében az állatoktat tüzbiztos termekben, kiállításit ketrecekben helyezik el, etetik, gondozzák őket és a bírálat alapján érmecket és okleveleket adnak.

Minden magánmegkeresésre levelben, vagy lapon válaszoltunk.

REJTVÉNYEK

1. Szórejtvény:

lelkész sir k
(=a)

(Beküldte Neumann Antal Almásberezstúrról.)

2. Szórejtvény:

kérdőnévmas csirázik
(=e)

(Beküldte Nagy György Gádosfáról.)

3. Szórejtvény:

hal aki vonaton utazik
(=k)

(Beküldte Békefi László Zalakoppányból.)

A rejtvények megjelölését a megjelöltek és nyertesek névsorával együtt a 41-ik számban közöljük.

Kérjük olvasóinkat, hogy a rejtvényok megjelölését tíz napon belül okvetlenül juttassák el hozzánk, mert az elkövetkezők megjelöltek nevének nincs módunkban közölni.

A 35-ik számban között rejtvények megjelölése:

1. Szórejtvény: **Irogep.** 2. Szórejtvény: **Sakszeletli.** 3. Szórejtvény: **Dardanelák.** Megjelöltek: Nagy György, Mihók István, Baesó Ilona, Kovács János, Szűcs Gábor, Bartók János, Hollós Mihály, Vadas Ferenc, Nagy Márton.

Jutalomkönyvet nyertek: Nagy Márton (Szekesfehervár) és Vadas Ferenc (Rakoskocsztúr).

A 36-ik számban között rejtvények megjelölését a megjelöltek és nyertesek névsorával együtt jövő héten közöljük.

Tenyészmarhák és jármosok: A belvidői jármosbör (tarka) és beállítatlan való tíno 82-88, a belvidői jármosbör (fehér) 80-86, 1¼ éves úszó 80-88, 1¼ éves tíno 80-88, fiatal fejős tehén 96-100 fillér kg-ként.

Borjvásár. A 124-128, IIa 116-122 fillér kg-ként.

Juhárak. Külföldiek megfelelő prima ürli darabonként 50 kg súlyban 30-56, prima fiatal bárány páronként legalább 80 kg súlyban 54-64 fillér kg-ként, gazdaságban etetés-fiatlan mászdálva, 3 kg súlylevoonással.

Nyersbör. Marhabör 40 kg-nál nehezebb, magyar 140-150, tarka 150-190 fillér. A 40 kg-nál könnyebb marhabör kg-ja 10 fillérel olcsóbb. Tarka bikabör: 45 kg-ig marhabörben, 55 kg-ig 90-95, nehezebb 85, borjubör hosszú lábbal 225-230, rövidlábú borjubör 240-255, juhbör 90-95, magaspajpás 100-115 fillér kg-ként. Mézőrosz lóbróbró 20-21 pengő, kisebb lóbróbró 10-20 szazalekosul kevesebbet fizettek.

Gyapjúpiac. A Futura III. gyapjúosztály jelenté: Az ausztráliai gyapjúpiac jelentése az árak csökkentéséről: Bizsalmónak be se ezért a gyapjúállapot ilésében a belvidői gyapjúátvételi alapárát 2.18 pengőre 2.13 pengőre mérsékelte s ennek megfelelően új árlapot bocsátott ki a következő árakkal: Egynyirettü legfinomabb posztgyapjú 1.89-2.34, bárány 1.61-1.99; egynyirettü finom posztgyapjú 1.83-2.21, bárány 1.56-1.88; egynyirettü finom szövetgyapjú 1.83-2.39, középfinom szövetgyapjú 1.70-2.24, durva szövetgyapjú 1.55-2.02, finom félállító szövetgyapjú 1.92-2.49, középfinom félállító szövetgyapjú 1.73-2.67, durva félállító szövetgyapjú 1.70-2.19, finom fésűgyapjú 1.96-2.58, középfinom fésűgyapjú 1.85-2.45, durva fésűgyapjú 1.81-2.34, keresztezett fésűgyapjú 1.73-2.24, bárány 1.30-1.88; egynyirettü elgágyapjú 1.63-2.09, bárány 1.39, 1.78; egynyirettü rackagyapjú, fehér 1.18-1.44, bárány 1-1.22; egynyirettü színes 0.99-1.25, bárány 0.84-1.06; Merino báránygyapjú 1.56-2.06, 1.44-1.90, 1.32-1.72 pengő.

Gyümölcs. Alma (nemes) 36-100, kőte, nemes 40-120, szilva, magaváló 20-50, szilvaizs 80-120, gyümölcsizs 120-320, áfonya 150-190, őszibarack, fehér 16-140, piros 20-140, szőlődinnye, faj 5-14, sárgadinnye, faj 16-40, csemege-szilva 32-60, kererszilva 24-10, szőlőszeg szőlő 16-32, díó új 40-120, díófél 260-340, mogyorófél 360-440, mandula, keménybőru 60-80, héjazott mandula 400-640 fillér kg-ként.

Vásárok jegyzéke

Vásárnap, IX. 19. Állat és kirokódás: Baja, Tuzkeve. — **Hétfő, IX. 20. Állat és kirokódás:** Arló, Báltassza, Fehérgyarmat, Gölle, Gsón, Hédegy, Jénoshalma, Jászórkossálas, Keckenóti, Kóka, Kötégyán, Kőtelek (hízonyalau), Magyarbóly, Magyaróvár, Mezőkeresztes (hízonyalau), Péreg, Szany, Veresegyháza. **Ló, marha és kirokódás:** Harty, Marha és kirokódás: Szepetk. **Marha, sertés és kirokódás:** Szentgötrőd. **Kirokódás:** Tatabánya. — **Kedd, IX. 21. Állat és kirokódás:** Erdőcsokonya, Nagyfüged, Szabadszentkirály. **Ló, marha és kirokódás:** Alsószőlő, Erdőcsokonya, Harosberény, Somogyárd, Tab. **Ló, marha és sertés-vásár:** Vajszló. — **Szerda, IX. 22. Állat és kirokódás:** Olaszliska, Öcsöd, Paks, Pótvására, Polgár, Porcsalma, Püspökhatvan. **Ló, marha és kirokódás:** Bicske, Hőgyész, Körmend, Nemespár, Somogybóly. **Ló, marha és sertés-vásár:** Szekesfehervár. — **Csütörtök, IX. 23. Állat és kirokódás:** Hajdúhadház, Tiszalök. **Ló, marha és kirokódás:** Gyulaj, Keszthely, Koppányzentöl, Sajttóskál. — **Péntek, IX. 24. Állat és kirokódás:** Békés, Földékek. — **Szombat, IX. 25. Állat és kirokódás:** Békés, Földékek. **Ló, marha és kirokódás:** Nagyberki.

Arany- és ezüstpénzek ára

Ezüstpénz: 1 darab egykoronás 36 fillér; kétkoronás 72 fillér; ötkoronás 1 pengő 80 fillér; régi egykoronás 96 fillér.

14 karátos tömörarany grammonként 3 pengő 10 fillér.

Szimezzel dílogrammja 90 pengő.

KIADÓTULAJDONOS: „FALU” MAGYAR GAZDA ÉS FÖLDMIVEL SZÖVETSEG

FELELŐS SZERKESZTŐ ÉS KIADÓ: MAYER EMIL.

Rádióműsor

Budapest I.

VASÁRNAP, IX. 19.

9.30: Hírek. 10: Református Istenisztelet. 11: Róm. kath. Istenisztelet. 12.30: Pontos idő, időjárás- és vízállásjelentés. 12.30: Hangverseny. 13.30: „Madják” tanárszobrának ünnepélyes telelejele Balassagyarmaton. 14.10: Hanglemek. 15: 1. Tapasztalatok két elhanyagolt fizetőbetegségről. Fleischmann Rudolf n. kir. gazdasági főtanácsos előadása. 2. Az angliai földművelőkongresszus kihatásai a magyar viszonyokra. Plukovits József dr. n. kir. gazdasági felügyelő előadása. 15.50: Cigányzene. 16.30: A Magyarországi Csehszlovák hadseregünk közös kivételése. 17.30: MEFHOS JAZZ. 18: A tanulás egészségétana. 18.30: Szalonzene. 19.15: „Boesky” hajdusága. 20: A svédjei Európa-hangverseny. 21.30: Cigányzene. 22.30: Szimfonikus zene.

Allandó közvetítések hétköznapokon:

6.45: Torna. utána hanglemek. 10: Hírek. 10.20: és 10.45: Két feladás. 11.10: Vígjáték. 12: Haragszó, időjárás-jelentés. 14.10: Időjelzés, stb. 16.45: Pontos időjelzés, stb. 00.05: Hírek.

HÉTFŐ, IX. 20.

12.05: Cigányzene. 13.30: Katonazene. 16.15: Diákfőléra. 17: Weizand Tibor énekel. 17.30: „A nagy regatta.” 18: Looz József hegedül. 18.30: „Keresem a pénzt a feleségem.” 19: Hanglemek. 20.10: „Krisztusnak dícsőség legyen.” Állatvilágok a régi Rómában. 21.30: Hírek, időjárásjelentés. 22.10: Jazz. 23.05: Cigányzene.

KEDD, IX. 21.

13.05: Hanglemek. 13.30: Énekötös. 16.10: Asszonyok tanácsadaja. 17: „Légvédelmi óvóhelyek.” 17.20: Károly Gyula zongorizik. 18.20: Kalmár Sándor magyar néptánc énekel. 19.10: „A meghódított Lába.” 19.40: Szalonzene. 21: Operaház zenekar. 22.10: Időjárás. 22.30: Hanglemek. 23.10 Jazz.

SZERDA, IX. 22.

12.05: Szalonzene. 13.30: Domokos László zongorizik. 16.15: Diákfőléra. 17: „Hogyan védekezünk a házi balesetek ellen?” 17.30: Cigányzene. 18: „Gyógyás.” 18.35: „A zene a népek minden napján életben.” 19.10: Bodó Erzsébet énekel. 19.45: Kölligyi negyedóra. 20: Vízvári Mariska és Gal Gyula előadása. 21.10: Nemespáros. 21.45: Hanglemek. 22.20: Időjárás. 23.10: Jazz.

Csütörtök, IX. 23.

12.05: Kocsmé Kezényi Bianca énekel. 13: Cigányzene. 16.15: Házastársi előadás. 17: Gordonka. 17.30: „Nemzetiség, kisebbség.” 18: Munkás Dalkar. 18.45: Szőcsösti időjárás gazdasági tudósítás. S. Bíró Géza ny. főiskolai előadás. 19: Szalonzene. 19.50: „Auguszta császár emlékezete.” 21: Operaház zenekar. 22.10: Időjárás. 22.15: Cigányzene. 23.10: Tánccsovek.

PÉNTEK, IX. 24.

12.05: Hecedi zongora. 13: Rendőrszék. 16.15: Diákfőléra. 17: „Hogyan készülnek az amerikaiak az eucharisztikus kongresszusra.” 17.25: Szalonzene. 18.20: „Bevezetés Bach művészetébe.” 19.30: Itáló a rádióról. 19.50: Antal István zongorizik. 20.40: „Cigányfánalau.” 22: Hírek, időjárás. 22.05: Jazz. 23.05: Cigányzene.

Szombat, IX. 25.

12.05: Postászenekar. 13.30: Hanglemek. 16.15: Harsányi Gizl mesél. 17: „Mit lézo a rádió?” 17.30: Szalonzene. 18.30: „A Hadilevélár emlékszó.” 19.05: Szepesny Gábor Márta magyar néptánc énekel. 19.50: „Hol a próza?” Rádiójáték. 21.30: Hírek, időjárás. 22: Katonazene. 23: Jazz.

Budapest II.

Vasárnap, IX. 19. 15.05: Cigányzene. 16.50: Jazz. 18: Szalonzene. 18.50: Előadás. 19.15: Hanglemek. 20.05: Feladás. 20.35: Cimbalom. 21: Lóverseny eredmények. — **Hétfő, IX. 20.** 19: Német nyelvlecke. 19.30: Művészetfőrténelmi előadás. 20: Hírek. 20.25: Hanglemek. — **Kedd, IX. 21.** 17.20: Feladás. 18.10: Francia nyelvlecke. 19.10: Hanglemek. 19.30: Mezőgazdasági felóra. 20.10: Csövegzés. 21: Cigányzene. — **Szerda, IX. 22.** 18: Előadás. 19.10: Olasz nyelvlecke. 20: Hírek. 20.25: Cigányzene. 21.30: Hanglemek. — **Csütörtök, IX. 23.** 18.15: Angol nyelvlecke. 18.40: Szalonzene. 19: Előadás. 19.45: Hanglemek. 21: Jazz. — **Péntek, IX. 24.** 18.30: Gyorsírás. 19: Hanglemek. 20: Előadás. — **Szombat, IX. 25.** 17: Zongora. 18.55: Cigányzene. 19.05: Mezőgazdasági felóra. 19.55: Hanglemek. 20.20: Hírek. 20.35: Batajka zenekar.

TANÁCSADÓ

Kérdés: 1. Milyen okmányokkal és hová kell fordulni termény- és állatkereskedő igazolványért? Mennyi adót kell fizetniük? 2. Négy-öt napos sültbűn állan golyók képződnek. Hogyan gyűjthetők? (B. L. Enying). — **Felelet:** 1. Termény- és állatkereskedő igazolvány a főszovalbírósigától kérendő, állampolgárság és büntetlen életjel igazolásával. Az évi adót a jövedelem alapján vetik ki. 2. A „golyvák” angolokró vizsgálat a főszovalbírósigától. Állatorvosi vizsgálat nélkül ezt nem lehet előidőteni, már pedig ezert változik az orvosi mód.

Kérdés: Lenet-e műtrágyával pótolni az istállótrágyát? (P. J. Jászórkosszálas). — **Felelet:** Az istállótrágyát teljesen nem pótolják a műtrágyával. A lértu talajba ajánlott öszszel alászántani 150 kg szuperfoszfátot és 80 kg pítisót.

Kérdés: Mi okozhatja baromfiaink elhullását? (11.593. sz. előléte, Szank). — **Felelet:** Sokféle betegség miatt hullhatnak el a baromfiak. Csak állatorvosi vizsgálattal lehet megmondani a betegség nemét. Valószínűleg baromfikóroa uraióktól átlományában.

Kérdés: Az idén kulcorkát termő földönbe nyra kulcorkát szeretnék vetni, leghágyáza a jövő ébre, azért, mert túl határozott a zabtelek rendez ősi vetészet, ez is csak azért van, mert az elmúlt őszel kevesebb buzgó bírtam vetni az egészre miatt. (H. J. Jászórkosszálas). — **Felelet:** Kulcorkát lehet kulcorka után vetni s ha a föld kellő termékenység van, akkor megfőlé tennésre lehet számítani.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

Sz. I. Vaspör: Versét a közlendők sorába íktattuk. — **B. K. Bpest:** Versét közöl válogatunk. — **T. M. Szekesfehervár:** Hangulatok versét — ha sor kerül rá — közölni fogjuk. — **N. G. Bpest:** Beküldött versét közöl különösen a „Nyár végén” e sikerült. Sorát elfjük. — **H. H. G. G.** Előfizetése szeptember 30-án jár le. A kéredzett lapot nem ismerjük, kérjék esetleg mutatványismertet. Versére sor kerül. — **Szélid árvaszka:** Válogatunk belőlük. — **N. G. Hajmász:** A „Keresztjérvény-Lexikon” (kétkötetes) fillre 4.50, kőve 6.40 P. Megjelent egy „Keresztjérvény-Szótár” is. Ennek ára 2 pengő. Kapható kiadóhatalom után is, a könyv árának és — a Lexikon kiadására 40, a Szótárra 20 fillér — portónak beklídeése ellenében.

Arany-ezüst beváltás
a legmagasabb napi áron

Szigeti Nándor és Fia
ékszerész
Budapest, IV. Kecskeméti-utca 9